

Bøde for Egnen, fordi den har faaet denne Jernbane lidt tidligere, end den ellers vilde have faaet den. Thi Ingen kan vel negte, at det er en Bane, der vilde være kommen engang i Tiden. Det er ikke for at være polemisk overfor det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Verg), at jeg siger dette, men det er kun for at give det ærede Medlem nogle faktiske Oplysninger, som han maaske ikke har havt; thi det kan ikke læses i Betænkningen. Det er vel blevet sagt af den ærede Ordfører, som kjender Egnen; men det er jo en Selvfølge, en bekendt Ting, at, hvorvel det Ordsprog har Ret, som siger, at den føler Trykket, som har Skoen paa, vil man ikke altid lade Vidnesbyrd fra de Interesserede have saa stor Betydning. Men jeg tror, at det vilde være urigtigt ikke at gjøre denne Mødbemærkning til den sidste ærede Taler.

Berg: Jeg kunde jo forbeholde mig nærmere at udtale mig om denne Sag til 3die Behandling, hvis det var til nogen Nytte, men jeg vil dog sige, at jeg tror ikke, at det ærede Medlem har Ret i, at der er sket Eksekution, fordi de Herrer ikke kunde betale. Derimod nærer jeg ikke Tvivl om, at der kan være foretaget saadanne Skridt, fordi de Herrer helst vilde være fri for at betale; thi det var altid et Moment, som kunde benyttes i en Debat om Kjøbet af Banerne, naar Sagen kom for her. Jeg er ikke tilbøjelig til i den Grad at komme Folk til Hjælp, der ved en frivillig Beslutning have taget en simpel, efter hele deres Formuestilling beregnet, pekuniær Forpligtelse paa sig for at opnaa visse pekuniære Fordele. Jeg nærer ingen Tvivl om, at de som forstandige Mænd i den Egn — saamegen Tillid har jeg til deres funde Sands — have beregnet, at det, de ofrede for at faae den Bane til den Tid, var dem mere værd for deres Eiendomme, end om de skulde vente paa at faae disse Baner anlagte ud i en længere Fremtid. Jeg veed fra temmelig paalidelig Kilde — og jeg tror ikke, at det tør modsiges af Nogen — at dengang de forlangte Koncession paa de Retninger, sagde de selv: Vi have Krav paa at faae valgt disse Linier, fordi vi have tilbudt at tegne Aktier, og det vide vi ere Offre, som skulde komme igjen i Form af indirekte Nytte til Forhøjelse af vore Eiendommers Værdi. Læger man Listerne over disse frivillige Offerydere og lægger dem ved Siden af Listerne f. Ex. over Bidragyderne til Digerne paa Lolland-Falster, som dog er en forpligtet Ydelse, som de ikke have hebt os om at paalægge dem, men som Lovgivningsmagten har paalagt dem, saa er der efter min Betragtning en himmelvid Forskjel. Begge Dele gaa ud paa, at vedkommende Eiendomme kunne forhøjes ved disse Foranstaltninger, men det derovre er kun rene Smaating at regne mod det, som vi, uden at spørge, have paalagt andre private Beboere. Naar de Herrer nu ved

deres Afstemninger over disse Jernbaner foreslaa at malle Statskassen 1—2—3 Gange i denne Samling, naar man kaster private Baner ind og faar Stemmerne samlet saaledes om dem, at der er 10 og 10 og 10, der enes om at stemme for dem paa den Maade: Naar Du stemmer for min, saa stemmer jeg for Din, og saa gaar det — saa er det efter min Betragtning ikke overensstemmende med den Maade, hvorpaa vi skulde stille os som Repræsentanter ligeoverfor Statskassen og heller ikke i Overensstemmelse med de funde Grundsætninger for vort parlamentariske Livs Forhandlinger, som ere nødvendige, og derfor holder jeg paa, at saadanne Forslag bør, som Regel, kun fremsættes af Regjeringen, uden Hensyn til det politiske Forhold til en Regjering; den kan bedst overveie Statskassens Lærv og holde igjen mod uberettigede private og stedlige Interesser. Det er for mig en vigtig Betragtning. Naar jeg tænker mig for nogle Aar tilbage, hvorledes Deputationer fra disse Egne overløb ikke blot Regjeringen, men ogsaa Rigsdagsmænd om hvor gjerne de vilde tegne Aktier og bære Byrder, naar blot Loven kunde komme ud, saa at de kunde faae deres Bane, og naar man nu ser de samme Mænd, som for saa Aar siden betragtede det som en Velgjerning blot at faae Banen, klynke og klage over de Penge, de frivillig have ydet, saa stemmer det ikke med min moralske Følelse at staa der og agere smfkindet. Det har ingen Nød for de Baner, Staten har ofret over 1 Million Kroner paa dem, som man kan styde en hvid Pind efter, de ere laante ud uden Rigsdagens Billigelse — et Spørgsmaal, jeg ikke nærmere skal komme ind paa — til disse Baner, uden fornøden Garantii. Derfor have vi Nyttens af Banerne, de skulde drives efter en af Ministeriet approberet Plan, og de bør drives efter den, og kunne de ikke drives paa den Maade, maa de Herrer finde sig i at ofre, hvad de frivilligt have tilbudt. Det gjælder ikke blot for dette Tilfælde, men det har en opdragende Indflydelse paa Borgerne, at de vide, at naar de beslutte sig til Noget frivilligt for at faae en Lov, kunne de ikke gennem Rigsdagsmænd eller ved anden Forbindelse paa den ene eller den anden Maade nogle Aar efter være visse paa, at det faae de tilbage igjen. Der kommer en Usikkerhed, en Uklarhed, en Uforstandighed ind i Overveielserne af de Forhandlinger, som lede til disse Beslutninger, som efter min Mening kan bringe Overveielserne mellem Borgerne om, hvad de skulde foretage sig ude i Landet, men ogsaa mellem os forsaavidt i Fare, som det Hele kan komme til at gaa paa bedste Beskub istedetfor efter rolig Overveielse. Det er ikke blot af Frygt for Statskassen, men ogsaa efter disse aldeles gyldige Principer, anvendte af Borgerne i Almindelighed i en Stat og anvendte heri Salen, at jeg ikke kan være med i den „Ring“, i den Kredz, som fremmer disse Sager. Jeg skal ikke kaste mig tilbage